

Kedikli küçük zabıt menbalarına dair kanunun tadil edilen 4 üncü maddesinin (B) fıkrasına bir cümle ilâvesi hakkında 1/597 numaralı kanun lâyihası ve Millî Müdafaa Encümeni mazbatası

T. C.

Muamelât Müdürlüğü

Başvekâlet

Sayı: 6/833

16 - III - 1930

T. B. M. M. Yüksek Reisliğine

Gedikli küçük zabıt menbalarına dair 1001 numaralı kanunun dördüncü maddesinin (B) fıkrasına bir cümle ilâvesi hakkında M. M. Vekâletince hazırlanan ve İcra Vekilleri Heyetinin 26/2/1930 tarihli iğtımında Yüksek Meclise arzı kararlaştırılan kanun lâyihası esbabı mucibesile birlikte takdim olunmuştur.

Muktazasının ifasına ve neticesinin iş'arına msaade buyrulmasını rica ederim efendim.

Başvekil

İsmet

Esbabı mucibe

Hava gedikli küçük zabıtlığına menba, hava makinist mektebidir. Bu mektep talebelerine birinci senesinde motörcülüğün nazarı ve amelî en ince teferruatını öğretmekte ve ikinci senesinde ise tayyare ve motörcülüğün yüksek amelî ve nazarı kısımlarını tahsil ettirmektedir. Hükûmet hava sınıfı hesabına buradan muvaffakiyetle neş'et edecek efendilerden 12 sene hava gedikli küçük zabıt makinisti olarak istifade edilebilmesi için senede bu mektebe 60 000 lira bir para sarfedilmektedir. Halbuki 12 sene müddetle makinist olarak gedikli küçük zabıtlık yapmak kayıt ve teahhüdü ile mektebe giren talebeler birinci tahsil senesi nihaytinde memleketimizin her tarafına yayılmış bulunan motörlü vasıtaların işletilmesini, tamirini ve bakımını öğrenmiş olduklarından dolayı yüksek ücretle haricte çalışmak ve on iki senelik teahhütlerini yamamak için mektepten firar etmekte ve yahut ta mektepte kasten devamsızlık ve tahsillerinde mubalatsızlık yaparak ihraçlarını temin etmektedirler.

Ezcümle, bu mektebin ikinci sınıfında bulunan 31 efendiden 3 efendi firar ve 9 efendi ise imtihanında az not almağı temin etmişler ve bu suretle %38, altı efendi mektebe giriş esnasında verdikleri gedikli küçük zabıtlık teahhüdünden kendilerini kurtarmışlardır. Bu mektep sivil vaziyetinde iken makinist olarak çıkardığı efendiler borçlulara yeni tatbik edilmekte olan kanun ahkâmının hapsi istilzam etmiyen maddelerinden de istifade ederek muhtelif hileli usullara müracaatla mektebe girerken verdikleri senetlerin icabı yapmaları lâzımgelen müddetteki vazifelerini bitirmeden hava kıtaatını terketmektedirler.

Netekim, şimdiye kadar bu mektepten çıkan 154 sivil makinistten 31 yani % 20 sinin tenbellik ve firar kabahat ve cürümlerile ihraçlarına mecburiyet hasıl olmuş ve bu hal kendi işlerine yarayan kalanlara sui misal olmuştur. Hava Makinist mektebinin birinci senesini bitirirken san'atın çoğunu kavramış bulunan talebeler, hayatı hariciyede fazla hasılat getiren işlere girebilmek için mektepten

gıkrılmağı ve iki sene askerlik yapmayı teahhülle bağı olduğı 12 senelik çalışmağı tercih etmekte-
dirler. Bu suretle makinist olan bir talebe iki sene sonra serbesti kazanmaktadır. Buna mani olmak
için (1001) numaralı kanunun 4 üncü maddesinin (B) fıkrasında merbut maddei kanuniyenin zeylen
ilâvesine lüzum görülmüştür.

Millî Müdafaa Encümeni mazbatası

T. B. M. M.
M. M. Encümeni
Karar No: 103
Esas No: 1/597

31 - V - 1930

Yüksek Reisliğe

Gedikli küçük zabıt menbaalarına dair bin bir numaralı kanunun 1446 numaralı kanun ile ta-
dil edilmiş olan dördüncü maddesinin (B) fıkrasına bir cümle ilâvesi hakkında Millî Müdafaa Ve-
kâletince hazırlanıp Başvekâleti Celilenin Yüksek Meclise sevk ve encümenimize havale buyrulan
kanun lâyihası ve esbabı mucibesi okundu. Ve Millî Müdafa Vekili Beyin huzurile müzakere ve
tetkik olundu.

Askerî liselerle deniz liselerinin sınıflarından çıkarılanlardan on yedi yaşını ikmal etmiş olan-
ların kıtaata verilerek küçük zabıt yetiştirilmesi 1446 numaralı kanunla mukarrer olup hava ma-
kinist mektebinden çıkarılanlar hakkında tatbik olunacak bir maddei kanuniye bulunmadığından
bunların da liseler talebesi gibi küçük zabıt yetiştirilmesini istihdaf eden cümlelerin ilâvesi muvafık
görülmüş olmakla Heyeti Umumiye arzedilmek üzere takdim kılındı.

M. M. En. Reisi	M. M.	Kâ.	Âza			
Cebelibereket	İstanbul	Bitlis	Tokat	Âza	Âza	Âza
Kâzım		B. Lütfi	Esat	Hasan Cemil	M. Kâzım	

Hükümetin teklifi

Gedikli küçük zabıt menbalarına ait 1001 numaralı kanunun 1446 numaralı kanun ile tadil edilmiş
olan dördüncü maddesinin «B» fıkrasına bir cümle ilâvesi hakkında kanun lâyihası

MADDE 1 — Askerî liselerin ve deniz liselerinin son altı sınıfından (ve diğer sınıflarından)
ve hava makinist mektebi sınıflarından çıkarılanlardan on yedi yaşını ikmal etmiş olanlar kıtaata
verilerek kararnamesine tevfikan gedikli küçük zabıt olurlar ve kıt'aya duhullerinden itibaren
muvazzaflık hizmeti dahil olmak üzere hava ve deniz sınıflarında on beş, diğerlerinde dört buçuk
sene hizmet ederler. Bunlardan velilerine teslim olundukları günden kıt'aya duhulleri gününe
kadar mektep masrafını tediye edenler hakkında yaşlıları efrat gibi muamele olunur. On yedi ya-
şında bulunanlar ihzari küçük zabıt mekteplerinin son sınıfına naklolunur.

MADDE 2 — Bu kanun neşri tarihinden muteberdir.

MADDE 3 — Bu kanunun icrasına Millî Müdafaa Vekili memurdur.

26/2/1930

Bş. V.	Ad. V.	M. M. V.	Da. V.	Ha. V.	Ma. V.	Mf. V.
İsmet	M. Esat	M. Abdülhalık	Ş. Kaya	Dr. T. Rüştü	Ş. Saracoğlu	Cemal Hüsnü
		Bf. içtimada bulunmadı				
Na. V.	İK. V.	S. İ. M. V.				
Recep	Şakir	Dr. Refik				

